

O'ZBEKISTON MUSTAQILLIGI VA JAMOAT XAVFSIZLIGI TIZIMINING SHAKLLANISHI: TARIXIY TAJRIBA VA ZAMONAVIY RIVOJLANISH

Kurbanov Sherzod Murodkobilovich

Jamoat xavfsizligi universiteti kafedra

katta o'qituvchisi, podpolkovnik

Annotatsiya. *Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligiga erishganidan so'ng jamoat xavfsizligi tizimining shakllanishi va rivojlanishining asosiy bosqichlari tahlil qilinadi. Unda mustaqillikning dastlabki yillarida mamlakatda tinchlik va osoyishtalikni ta'minlash, fuqarolarning hayoti, sog'lig'i va mol-mulkini turli tahdidlardan himoya qilish, jamoat tartibini saqlash hamda huquqbuzarliklarning oldini olish borasida amalga oshirilgan islohotlar yoritiladi.*

Kalit so'zlar: *O'zbekiston Respublikasi, davlat mustaqilligi, jamoat xavfsizligi, jamoat tartibi, milliy xavfsizlik, huquqiy islohotlar, xavfsizlik tizimi, huquqbuzarliklar profilaktikasi, davlat organlari, tinchlik va osoyishtalik, zamonaviy tahdidlar, Yangi O'zbekiston.*

O'zbekiston Respublikasining davlat mustaqilligiga erishishi mamlakat tarixida yangi siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy va ma'naviy taraqqiyot bosqichini boshlab berdi. Mustaqillik tufayli xalqimiz o'z taqdirini mustaqil belgilash, milliy davlatchilik asoslarini mustahkamlash hamda demokratik va huquqiy davlat barpo etish imkoniyatiga ega bo'ldi. Shu bilan birga, davlat mustaqilligini mustahkamlash, jamiyatda tinchlik va osoyishtalikni ta'minlash, fuqarolarning huquq va erkinliklarini ishonchli himoya qilish masalasi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi.

Har qanday davlatning barqaror taraqqiyoti, avvalo, undagi tinchlik, osoyishtalik va xavfsizlik muhitiga bevosita bog'liqdir. Jamoat xavfsizligi esa

jamiyat va davlat hayotining muhim tarkibiy qismi sifatida fuqarolarning hayoti, sog'lig'i, huquq va erkinliklari, qonuniy manfaatlari hamda jamoat tartibini turli xavf-xatar va tahdidlardan himoya qilishga xizmat qiladi. Ayniqsa, mustaqillikning dastlabki yillarida murakkab siyosiy va ijtimoiy jarayonlar sharoitida mamlakatning suverenitetini himoya qilish, ichki barqarorlikni ta'minlash hamda turli tahdidlarga qarshi samarali xavfsizlik tizimini shakllantirish muhim ahamiyat kasb etdi.

O'tgan yillar davomida O'zbekistonda jamoat xavfsizligini ta'minlashning milliy modeli bosqichma-bosqich shakllandi va takomillashdi. Mazkur jarayonda jamoat tartibini saqlash, huquqbuzarliklar profilaktikasini tashkil etish, jinoyatchilikka qarshi kurashish, terrorizm va ekstremizm tahdidlarining oldini olish, favqulodda vaziyatlarda aholi xavfsizligini ta'minlash kabi yo'nalishlarda izchil islohotlar amalga oshirildi. Bunda davlat organlari va fuqarolik jamiyati institutlari o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish, xavfsizlikni ta'minlashda zamonaviy boshqaruv usullari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etishga alohida e'tibor qaratildi.

Bugungi globallashuv va tezkor axborot almashinuvi sharoitida jamoat xavfsizligiga nisbatan mavjud tahdidlarning mazmuni va ko'lami tobora murakkablashib bormoqda. Transmilliy jinoyatchilik, xalqaro terrorizm, diniy ekstremizm, kiberxavfsizlik bilan bog'liq xatarlar, ommaviy tadbirlar xavfsizligi hamda turli texnogen va tabiiy tahdidlar jamoat xavfsizligi tizimini doimiy ravishda takomillashtirib borishni taqozo etadi. Shu nuqtai nazardan, mustaqillik yillarida shakllangan tarixiy tajribani chuqur tahlil qilish, amalga oshirilgan islohotlarning mazmun-mohiyatini baholash va zamonaviy rivojlanish istiqbollari belgilash muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi O'zbekiston Respublikasi mustaqilligi yillarida jamoat xavfsizligi tizimining shakllanish va rivojlanish bosqichlarini tarixiy-huquqiy jihatdan tahlil qilish, bu sohada amalga oshirilgan islohotlarning o'ziga xos xususiyatlarini ochib berish hamda zamonaviy sharoitda jamoat xavfsizligini yanada takomillashtirishning istiqbolli yo'nalishlarini aniqlashdan

iborat. Shu asosda mustaqillik va jamoat xavfsizligi o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni ilmiy jihatdan yoritish, mamlakatda tinchlik va osoyishtalikni ta'minlash borasida to'plangan tarixiy tajribaning bugungi kundagi ahamiyatini baholash maqolaning dolzarbligini belgilaydi.

O'zbekiston Respublikasining davlat mustaqilligiga erishishi mamlakat tarixida yangi siyosiy-huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy va ma'naviy taraqqiyot bosqichini boshlab berdi. Mustaqillik xalqimizga o'z taqdirini mustaqil belgilash, milliy davlatchilik asoslarini mustahkamlash, demokratik va huquqiy davlat barpo etish imkoniyatini yaratdi. Shu bilan birga, davlat mustaqilligini himoya qilish, jamiyatda tinchlik va osoyishtalikni ta'minlash, fuqarolarning hayoti, sog'lig'i, huquq va erkinliklarini ishonchli muhofaza qilish davlat siyosatining eng muhim ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi.

Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, davlatning barqaror rivojlanishi va fuqarolarning farovon hayoti jamoat xavfsizligi holati bilan bevosita bog'liqdir. Xususan, 2025-yilgi **Global Peace Index** ma'lumotlariga ko'ra, dunyoning 163 ta mamlakati tinchlik va xavfsizlik ko'rsatkichlari asosida baholangan. Mazkur reytingda O'zbekiston 67-o'rinni egallagan bo'lib, uning umumiy indeksi **1,926 ballni** tashkil etgan. Bu ko'rsatkich mamlakatda tinchlik va barqarorlikni ta'minlash borasida muayyan natijalarga erishilganini ko'rsatsa-da, zamonaviy tahdidlar sharoitida jamoat xavfsizligi tizimini muntazam ravishda takomillashtirish zaruratini ham anglatadi. Xalqaro miqyosda jamoat xavfsizligiga tahdid solayotgan asosiy omillar qatoriga jinoyatchilik, transmilliy uyushgan jinoyatchilik, terrorizm va ekstremizm, kiberjinoyatchilik, noqonuniy migratsiya hamda tabiiy va texnogen xususiyatga ega favqulodda vaziyatlar kiradi. Shu bois ko'plab davlatlarda jamoat xavfsizligini ta'minlash faqat huquqni muhofaza qiluvchi organlarning vazifasi sifatida emas, balki davlat, jamiyat va fuqarolik institutlarining o'zaro hamkorligiga asoslangan kompleks tizim sifatida shakllantirilmoqda. Mazkur holat mustaqillikni mustahkamlash va milliy manfaatlarni himoya qilishda jamoat xavfsizligining strategik ahamiyatini yanada oshirmoqda.

O'zbekiston misolida ham mustaqillik yillarida jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimi bosqichma-bosqich shakllanib, yangi huquqiy va institutsional asoslar bilan boyitildi. Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, mamlakatda 1991-yilda **88 630 ta**, 1995-yilda **67 026 ta**, 2020-yilda **62 081 ta**, 2021-yilda esa **111 082 ta** qayd etilgan jinoyat mavjud bo'lgan. 2023-yilda bu ko'rsatkich **104 096 tani**, 2024-yilda esa **132 298 tani** tashkil etgan. Ushbu raqamlar jamoat xavfsizligiga ta'sir etuvchi omillar, jinoyatchilikning shakllari va ularni aniqlash hamda ro'yxatga olish mexanizmlarida vaqt o'tishi bilan sezilarli o'zgarishlar yuz berganini ko'rsatadi. Jinoyatchilik tarkibidagi o'zgarishlar ham jamoat xavfsizligi tizimi oldiga yangi vazifalarni qo'ymoqda. Masalan, rasmiy statistik ma'lumotlarga ko'ra, O'zbekistonda ro'yxatga olingan firibgarlik jinoyatlari soni 2020-yildagi **10 496 tadan** 2024-yilda **29 252 taga**, 2025-yilda esa **44 127 taga** yetgan. Bunday o'sish raqamli texnologiyalar, elektron to'lov tizimlari va internetdan foydalanishning kengayishi bilan bir qatorda kiber va raqamli muhitdagi huquqbuzarliklarning oldini olish masalasini jamoat xavfsizligining dolzarb yo'nalishlaridan biriga aylantirmoqda. Shu bilan birga, ayrim zo'ravonlik xususiyatiga ega jinoyatlar bo'yicha ijobiy dinamikalar ham kuzatilmoqda. Jumladan, talonchilik va bosqinchilik bilan bog'liq ro'yxatga olingan jinoyatlar soni 2010-yildagi **2 594 tadan** 2024-yilda **680 taga**, 2025-yilda esa **540 taga** kamaygan. Bu holat jamoat tartibini saqlash, huquqbuzarliklarning oldini olish va profilaktika faoliyatini takomillashtirish borasidagi chora-tadbirlarning amaliy ahamiyatini ko'rsatadi. Mustaqillikning dastlabki yillaridan boshlab O'zbekistonda jamoat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan davlat siyosati milliy davlatchilikni mustahkamlash jarayoni bilan uzviy bog'liq holda rivojlandi. Jamoat tartibini saqlash, jinoyatchilikning oldini olish, terrorizm va ekstremizmga qarshi kurashish, ommaviy tadbirlar xavfsizligini ta'minlash, transport va boshqa jamoat joylarida fuqarolarning xavfsizligini kafolatlash bo'yicha huquqiy hamda tashkiliy mexanizmlar takomillashtirildi.

Bugungi globallashuv sharoitida jamoat xavfsizligiga nisbatan tahdidlarning mazmuni va ko'lamini tobora murakkablashib bormoqda. An'anaviy jinoyatchilik bilan bir qatorda internet firibgarligi, kiberjinoyatchilik, axborot makonidagi tahdidlar va boshqa yangi xavf-xatarlarning kuchayishi jamoat xavfsizligi tizimini zamonaviy texnologiyalar asosida rivojlantirishni talab qilmoqda. Shu nuqtai nazardan, mustaqillik yillarida to'plangan tarixiy tajribani chuqur o'rganish va tahlil qilish alohida ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi O'zbekiston Respublikasi mustaqilligi yillarida jamoat xavfsizligi tizimining shakllanish va rivojlanish bosqichlarini tarixiy-huquqiy jihatdan tahlil qilish, amalga oshirilgan islohotlarning mazmun-mohiyatini ochib berish hamda zamonaviy sharoitda ushbu tizimni yanada takomillashtirishning istiqbolli yo'nalishlarini belgilashdan iborat. Bunda O'zbekistonning milliy tajribasini xalqaro tendensiyalar va statistik ko'rsatkichlar bilan qiyosiy tahlil qilish jamoat xavfsizligini ta'minlash sohasidagi mavjud muammolar va kelgusidagi ustuvor vazifalarni aniqlash imkonini beradi. O'zbekiston Respublikasining davlat mustaqilligiga erishishi mamlakat oldiga nafaqat siyosiy va iqtisodiy mustaqillikni ta'minlash, balki milliy davlatchilikning mustahkam huquqiy asoslarini yaratish vazifasini ham qo'ydi. Bunday sharoitda davlat va jamiyat xavfsizligini ta'minlash, jamoat tartibini saqlash hamda fuqarolarning hayoti va sog'lig'ini turli tahdidlardan himoya qilish eng muhim strategik yo'nalishlardan biri sifatida belgilandi.

Mustaqillikning dastlabki yillari murakkab siyosiy va ijtimoiy jarayonlar bilan kechdi. Sobiq ittifoqning parchalanishi natijasida yuzaga kelgan iqtisodiy qiyinchiliklar, aholi turmush darajasining pasayishi, ayrim hududlarda ijtimoiy keskinlikning kuchayishi hamda turli radikal g'oyalarning kirib kelishi jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimini yangicha asosda shakllantirishni talab etdi.

Mazkur sharoitda O'zbekiston o'zining milliy xavfsizlik va huquqni muhofaza qilish tizimini shakllantirishga alohida e'tibor qaratdi. Konstitutsiyaviy asoslarning yaratilishi, huquqni muhofaza qiluvchi organlar faoliyatining milliy

manfaatlarga moslashtirilishi, jamoat tartibini saqlash va jinoyatchilikka qarshi kurashishning yangi mexanizmlarini joriy etish ushbu davrning muhim xususiyatlaridan bo'ldi.

Jamoat xavfsizligi tizimining shakllanishi, avvalo, davlat mustaqilligini saqlash va ichki barqarorlikni ta'minlash bilan uzviy bog'liq edi. Chunki siyosiy mustaqillikning mustahkamligi mamlakat hududida qonun ustuvorligi, jamoat tartibi va fuqarolarning xavfsizligi qay darajada ta'minlanganiga ham bevosita bog'liq hisoblanadi. Shu sababli mustaqillikning ilk davrlaridanoq huquqbuzarliklarning oldini olish, jinoyatchilikka qarshi kurashish va aholi o'rtasida huquqiy madaniyatni oshirishga qaratilgan kompleks choralar amalga oshirildi.

Mustaqillik yillarida jamoat xavfsizligini ta'minlashning huquqiy bazasi bosqichma-bosqich shakllantirildi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi insonning hayoti, sha'ni, qadr-qimmati, huquq va erkinliklarini oliy qadriyat sifatida e'tirof etib, davlat organlari faoliyatining asosiy yo'nalishlaridan biri fuqarolarning xavfsizligini ta'minlash ekanini belgilab berdi.

Jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimida ichki ishlar organlari alohida o'rin tutadi. Ularning asosiy vazifalari jamoat tartibini saqlash, fuqarolarning xavfsizligini ta'minlash, jinoyat va boshqa huquqbuzarliklarning oldini olish hamda ularga qarshi kurashish bilan chambarchas bog'liqdir. Keyingi yillarda ushbu tizim faoliyatida "xalq manfaatlariga xizmat qilish" tamoyili asosida keng ko'lamli islohotlar amalga oshirildi.

Shuningdek, profilaktika inspektorlari faoliyatining takomillashtirilishi, mahalla va boshqa fuqarolik jamiyati institutlari bilan hamkorlikning kuchaytirilishi jamoat xavfsizligini ta'minlashning muhim yo'nalishiga aylandi. Huquqbuzarlik sodir etilgandan keyin unga qarshi kurashishdan ko'ra, uning kelib chiqish sabablari va shart-sharoitlarini oldindan aniqlash hamda bartaraf etishga qaratilgan profilaktik yondashuvning kuchayishi bu boradagi islohotlarning muhim natijalaridan biri bo'ldi.

Keyingi bosqichda jamoat xavfsizligi tizimining institutsional asoslari yanada takomillashtirildi. Jamoat joylari, ommaviy tadbirlar, transport infratuzilmasi va boshqa muhim obyektlarda xavfsizlikni ta'minlashga mas'ul davlat organlari faoliyatining muvofiqlashtirilishi, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish va tezkor boshqaruv mexanizmlarining joriy etilishi tizimning yangi bosqichga ko'tarilishiga xizmat qildi.

So'nggi yillarda O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar jamoat xavfsizligini ta'minlash tizimining mazmunan yangi bosqichga o'tishiga olib keldi. Ushbu jarayonda asosiy e'tibor faqat huquqbuzarliklarga qarshi kurashishga emas, balki xavf-xatarlarni oldindan prognoz qilish, ularning kelib chiqish sabablarini aniqlash va barvaqt profilaktik choralarni amalga oshirishga qaratilmoqda.

Jamoat xavfsizligini ta'minlash konsepsiyasi asosida davlat organlari faoliyatini yagona tizimga birlashtirish, ularning o'zaro hamkorligini kuchaytirish va aholi xavfsizligini ta'minlashning zamonaviy mexanizmlarini joriy etish muhim vazifa sifatida belgilandi. Mazkur yondashuv jamoat xavfsizligini ta'minlashni faqat bitta davlat organining vazifasi sifatida emas, balki butun davlat boshqaruvi va jamiyatning umumiy mas'uliyati sifatida ko'rishga imkon berdi.

Raqamlashtirish jarayoni ham jamoat xavfsizligi tizimining rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Videokuzatuv tizimlari, tezkor boshqaruv markazlari, elektron ma'lumotlar bazalari va boshqa zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining joriy etilishi huquqbuzarliklarning oldini olish va tezkor aniqlash imkoniyatlarini kengaytirmoqda.

Biroq raqamli texnologiyalarning rivojlanishi bilan bir qatorda yangi turdagi xavf-xatarlar ham paydo bo'lmoqda. Xususan, internet tarmog'i orqali sodir etilayotgan firibgarliklar, shaxsiy ma'lumotlardan noqonuniy foydalanish, kiberjinoyatlar va axborot xavfsizligi bilan bog'liq tahdidlar jamoat xavfsizligi tizimi oldiga yangi vazifalarni qo'yimoqda.

O'zbekiston bo'yicha statistik ma'lumotlar ham mazkur yo'nalishdagi tahdidlarning o'zgarib borayotganini ko'rsatadi. Xususan, so'nggi yillarda firibgarlik

bilan bog'liq jinoyatlarning ko'payishi raqamli iqtisodiyot va elektron xizmatlarning rivojlanishi bilan bir qatorda fuqarolarning kiberxavfsizlik sohasidagi huquqiy va texnik bilimlarini oshirish zaruratini yuzaga keltirmoqda. Shu sababli zamonaviy jamoat xavfsizligi tizimi an'anaviy jamoat tartibini saqlash vazifalari bilan bir qatorda raqamli makondagi xavflarning oldini olishni ham o'z ichiga olishi lozim.

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, rivojlangan davlatlarda jamoat xavfsizligini ta'minlashda davlat organlari, mahalliy boshqaruv organlari, xususiy sektor va fuqarolik jamiyati institutlari o'rtasidagi hamkorlikka katta ahamiyat beriladi.

Masalan, ayrim Yevropa davlatlarida "community policing", ya'ni jamiyat bilan hamkorlikdagi profilaktik faoliyat modeli keng qo'llaniladi. Ushbu modelning asosiy maqsadi huquqni muhofaza qiluvchi organlar va aholi o'rtasida o'zaro ishonchni mustahkamlash, mavjud muammolarni aholining o'zi bilan hamkorlikda aniqlash va ularni barvaqt bartaraf etishdan iborat.

Singapur tajribasida esa jamoat xavfsizligini ta'minlashda qat'iy huquqiy tartib, yuqori darajadagi raqamlashtirish va davlat organlari faoliyatining samarali muvofiqlashtirilishi muhim ahamiyatga ega. Mamlakatda videokuzatuv, tezkor aloqa va zamonaviy monitoring tizimlaridan keng foydalanish xavfsizlikni ta'minlashning muhim vositalaridan biri hisoblanadi.

AQSh va boshqa qator davlatlarda jamoat xavfsizligi tizimida mahalliy hokimiyat organlari, politsiya, favqulodda vaziyatlar xizmatlari va jamoatchilik tashkilotlarining o'zaro hamkorligi muhim o'rin egallaydi. Bunda har bir hududning o'ziga xos kriminogen va ijtimoiy xususiyatlaridan kelib chiqib, alohida xavfsizlik strategiyalari ishlab chiqiladi.

O'zbekiston tajribasining o'ziga xos jihati shundaki, unda mahalla instituti jamoat xavfsizligini ta'minlashning muhim subyektlaridan biri sifatida shakllangan. Mahalla, profilaktika inspektori, tegishli davlat organlari va fuqarolar o'rtasidagi hamkorlik huquqbuzarliklarning oldini olish, ijtimoiy muammolarni aniqlash hamda ularni bartaraf etishga xizmat qiladi.

Shu nuqtai nazardan, xorijiy tajribani o'rganish va milliy sharoitga mos ravishda qo'llash O'zbekistonda jamoat xavfsizligi tizimini yanada takomillashtirishga xizmat qilishi mumkin. Bunda xorijiy modellarning bevosita ko'chirib olinishi emas, balki ularning ijobiy jihatlarini milliy qadriyatlar, mavjud ijtimoiy munosabatlar va huquqiy tizim xususiyatlarini hisobga olgan holda joriy etish maqsadga muvofiqdir.

Birinchidan, **profilaktik faoliyatni yanada kuchaytirish** zarur. Bunda jinoyat sodir etilgandan keyingi choralar emas, balki uning kelib chiqishiga sabab bo'luvchi ijtimoiy, iqtisodiy va boshqa omillarni barvaqt aniqlash asosiy vazifaga aylanishi kerak.

Ikkinchidan, **raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish** muhim ahamiyatga ega. Sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar tahlili, zamonaviy videokuzatuv va prognozlash tizimlaridan foydalanish xavf-xatarlarni oldindan aniqlash imkoniyatlarini kengaytiradi.

Uchinchidan, **kiberxavfsizlik va raqamli huquqbuzarliklarning oldini olish** jamoat xavfsizligining alohida yo'nalishi sifatida rivojlantirilishi lozim. Fuqarolarning raqamli savodxonligini oshirish, internet orqali sodir etiladigan firibgarliklarning oldini olish va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish tizimini kuchaytirish muhim ahamiyat kasb etadi.

To'rtinchidan, **davlat organlari va jamoatchilik o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash** talab etiladi. Jamoat xavfsizligini ta'minlash jarayoniga mahalla, nodavlat notijorat tashkilotlari, ta'lim muassasalari va keng jamoatchilikning faol jalb qilinishi profilaktika ishlarining samaradorligini oshiradi.

Beshinchidan, jamoat xavfsizligi sohasida faoliyat yurituvchi mutaxassislarning **kasbiy tayyorgarligini zamonaviy talablar asosida takomillashtirish** zarur. Chunki zamonaviy tahdidlar bilan samarali kurashish nafaqat texnik vositalarni, balki yuqori malakali, tahliliy fikrlashga ega va raqamli texnologiyalarni biladigan mutaxassislarni ham talab etadi.

Umuman olganda, O‘zbekiston mustaqilligi yillarida jamoat xavfsizligi tizimining shakllanishi mamlakatda milliy davlatchilikning qaror topishi va mustahkamlanishi bilan chambarchas bog‘liq jarayon hisoblanadi. Dastlabki yillarda asosan davlat suvereniteti va ichki barqarorlikni ta‘minlashga qaratilgan xavfsizlik siyosati bugungi kunda fuqarolarning kundalik hayoti, jamoat joylari xavfsizligi, raqamli makon, ommaviy tadbirlar va boshqa zamonaviy yo‘nalishlarni qamrab oluvchi kompleks tizimga aylanib bormoqda. Ana shu tarixiy tajriba O‘zbekistonning mustaqilligini yanada mustahkamlash, jamiyatda tinchlik va osoyishtalikni saqlash hamda jamoat xavfsizligining zamonaviy va samarali modelini shakllantirishda muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent, 2023.
2. O‘zbekiston Respublikasining 2016-yil 16-sentabrdagi **“Ichki ishlar organlari to‘g‘risida”gi Qonuni.**
3. O‘zbekiston Respublikasining **“Huquqbuzarliklar profilaktikasi to‘g‘risida”gi Qonuni.** 2014-yil 14-may.
4. O‘zbekiston Respublikasining **“Terrorizmga qarshi kurash to‘g‘risida”gi Qonuni.** 2000-yil 15-dekabr.
5. O‘zbekiston Respublikasining **“Kiberxavfsizlik to‘g‘risida”gi Qonuni.** 2022-yil.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 29-noyabrdagi **“O‘zbekiston Respublikasi jamoat xavfsizligi konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni.**
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining ichki ishlar organlari faoliyatini takomillashtirish, huquqbuzarliklar profilaktikasi va jamoat xavfsizligini ta‘minlashga oid farmon va qarorlari.